

UREDNIŠTVO ZARJE je v Ljubljani, Franciskanska ulica št. 8 (tiskarna L. nadst.). Uradno ure za stranke so od 10. do 11. dopoldne in od 5. do 6. popoldne vsak dan razen nedelj in praznikov. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

NAROČNINA: celoletna po pošti ali s pošiljanjem na dom za Avstro-Ogrsko in Bosno K 21.00, polletna K 10.80, četrtletna K 5.40, mesečna K 1.80; za Nemčijo celoletno K 26.40; za ostanje inozemstvo in Ameriko celoletno K 36.—

Posamezne številke po 8 vin.

ZARJA

ZARJA izhaja vsak dan razen nedelje in praznikov
od pol 11. dopoldne.

UPRAVNISTVO se nahaja v Selenburgovi ulici št. 6, II., in uraduje za stranke od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 7. zvečer. Inzerati: enostopna petstvarica 30 vin., pogojen prostor, poslana in reklame 40 vin. — Inzerate sprejema upravnistvo.

Nefrankirana ali premalo frankirana pisma se ne sprejemajo. Reklamacije lista so poštne proste.

Stev. 575.

V Ljubljani, v sredo dne 7. maja 1913.

Leto III.

Česa iščemo v Albaniji?

Vojna hujskarija, ki jo uganjajo gotovi ele- do Jadranskega morja; pokazala se je krasna kanske vojne, temveč že od bosanske anek- sijske krize dalje, je izgubila svoj najimnitnej- ši objekt, Skader, in nihče ne bo več izganjal Črnogorcev iz njega, ker odhajajo sa- mi domov in prepuščajo ljubeznivo jezo onim, ki so sanjali o krvavem lavorju, rastočem ba- je na utrdbah starega mesta ob jezeru. Nešteto- krat so se bili že približali momentu, ko se je zdelo, da je krvavi ples neizogiben, a vsakokrat jim je lepa nada izpuhtela. Srbi so bili prodrli do Jadranskega morja; pokazala se je krasna prilika za vojno s polki kralja Petra. Ali prav ko so junaki že mislili, da poizkusi avstrijska infanterija in artiljerija bližnji hip svojo veljavo, so v Belgradu izjavili, da so zadovoljni s trgo- skvo lukno in z gospodarsko potjo do Jadrans- kega morja. In up je šel po vodi — jadralsi so za njim. Zopet se jim je zablješčala nada, ko je strmeča Evropa začela, kako barbarsko krvo- ločno so Srbi ravnali z našimi ubogimi konzuli. Iz moralno ogorčenih duš so se dvigali raz- burjeni klici svetega maščevanja in zdajpa- zdaj so imele avstrijske puške in sablje po- plačati razmrvarjene ude gospoda Prochasko. Naenkrat pa je prišlo razočaranje iz »literarne- ga biroja« samega, ki je strmečemu svetu na- znanil, da ni nihče skrčil možkih sposobnosti našega ljubljenskega konzula, in nihče ni mogel maščevati njegovih telesnih organov.

Hujskači pa imajo živlavo življenje, in izza vseh razočaranj vendar niso hoteli opustiti svoje razburilne igre. Saj je bilo še toliko mo- žnosti, iz katerih bi se bile eventualno lahko razvile kakšne »nujnosti« in »neizogibnosti«! Natančno pač ni bilo videti nobenega razloga vojne; nič se ni dalo trdno prijeti z rokami. Kajti nihče ni hotel ničesar od nas. Nihče ni izražal poželjenja po naših deželah, nihče nam ni žugal, skoraj da se ni nihče menil za nas. Zato so si spekulativni oboževalci boga Marta mislili, da je igra z ognjem še najzanesljivejši povod požara. Z nasladi so se igrali z nevar- nim elementom, in le toliko so se razlikovali od otrok, da dete ne ve, kaj lahko nastane, če se palijo vžigalice na skednju, dočim so oni prav namenoma hodili z nezavarovano lučjo okrog sene.

Pa je bilo vendar vse zaman! Ne ob se- verni, ne ob južni meji se ni hotel primeriti »nesrečen slučaj«, ki bi se bil gospodom zdel srečen; iz rumunsko-bolgarske afere se ni ho- telo izcimiti nič, kar bi bilo dalo avstrijskemu generalnemu štabu dela. Toliko smodnika je bilo in toliko isker, pa vendar ni hotela nobena pasti točno tja, kjer bi bila eksplozija gotova! Ali naposled je prišlo skadersko vprašanje! To je popolnoma izpremenilo položaj in nena- doma dvignilo vse bojovite upe v najvišje vi- šave. Kratkovidno prebivalstvo Avstrije še zdaj ne razume, zakaj je bilo prav v tem slu- čaju treba toliko napora, toliko nepopustljivo- sti, toliko trme, toliko stroškov in eventualno neprecenljivih krvavih žrtev. Zakaj to ljudstvo ni videlo ničesar drugega kakor neko mesto tam doli na Balkanu, o katerem ni prej nikoli

nič slišalo, ali pa je že davno pozabilo, kje da stoji in kar se pač zve v šoli o takih gnezdi- h. Zato ni šlo ljudstvu v glavo, čemu se nam je treba toliko razburjati zaradi tega Skadra, ki ga niti ne zahtevamo zase, ampak za neko dr- žavo, katere sploh še ni na svetu.

Vse to je seveda visoka diplomacija bolje razumela, in vojni entuziasti so kar razgetali radosti, da so Berchtoldovci tako trdno sedi- na Skader. Po svojih glasilih so na vse pretege zabavljali zoper kralja Nikolo, ki je bil v nekda- njih časih tudi naš ljubljeneec; potihem pa so bili zelo zadovoljni z njim, kajti brez njegove trme se tudi ne bi bila pokazala prilika, po kateri so hrepeli.

Zdaj pa je te igre konec. Črnogorci zapu- ščajo Skader; ekspedicije ne bo, obleganja ne bo, in nihče ne bo pred albansko trdnjavo dobil ordina Marije Terezije. Ako bi mogel vsakdo povedati, kako mu je pri duši, bi se pokazalo, da preklinjajo kralja Nikolo šele zdaj oni, ki so prej jezuitično grajali njegovo trmo. Kajti trenotek, ko je bila kriza po njihovih najza- nesljivejših računih že nerazrešljiva, je s svo- jim sklepom porušil vse njih zlate gradove v oblakih.

Na kateri klin bi zdaj obesili svoje upe? Vojna s Črno Goro je pri kraju, še preden se je prav pričela. S kom naj se stepemo zdaj?

Nihče ne bi znal na to odgovoriti, kaj dru- zega, kakor da zdaj hvalabogu lahko ostanemo doma in premislimo, kako bomo zacelili gos- podarske rane, ki smo si jih sami prizadeli. Hujskači pa imajo še vedno kakšno rezervo. In premodra politika naše diplomacije jim še vedno pomaga.

Ko se zdi, da je že vse likvidirano, kar bi moglo kaliti naš mir, strši še vedno al- bansko vprašanje. In ko je gotovo, da je vojna s Črno Goro preprečena, se oglašajo poštenjaki z zahtevo, da naj marširamo v Albanijo. Sami naj gremo tja dol, ali pa vsaj z Italijo.

Ce bi imela avstrijska diplomacija kaj po- nosa, ne bi moglo biti o tak' ekspediciji govora niti trenotek. Avtonomna Albanija je njeno delo. Za avtonomno Albanijo se je Avstrija izpostavi- la nevarnosti vsake vrste. Zaradi nje smo imeli konflikt s Srbijo, konflikt s Črno Goro, konflikt z Rusijo, malodane konflikt z vso Ev- ropo. Za avtonomno Albanijo smo se kregali in se blamirali. Zaradi nje smo praznili svoje blagajne in žepe svojega ljudstva. Avstrijsko gospodarstvo plačuje ustanovitve avtonomne Albanije, ki nam je postala vprašanje vseh vprašanj. Zdaj pa, ko je njena ustanovitev za- gotovljena, njene meje priznane, se postavljamo pred Evropo in — izročamo svojega otroka sami zasmehovanju.

Srbov in Črnogorcev ni več v Albaniji. Turčija ji je popolnoma obrnila hrbet. Albanci so sami med seboj. Njih avtonomija — naše darilo! — se zdaj lahko uresniči. Ali glej! Zdaj, ko so Albanci na cilju, pravimo, da je treba šele naših bajonetov za realiziranje njihove avto- nomije.

Zoper koga? Daleč naokrog ni nikogar, ki bi Albancem še odrekal njih avtonomijo. Vsi,

ki so veljali za njih sovražnike, so odšli. Zoper koga je treba naših bajonetov, ko so v Albaniji že sami Albanci?

Taka je modrost naše zunanje politike: Avtonomijo Albanije morajo naše puške re- alizirati zoper — Albance!

Brzjav je raznašal vest o Esad paši in o Džavid paši; ali brzjav je popravljal Esa- dovo kraljevanje in Džavidovo četojanje, ter pripoveduje, da nočeta oba nič drugega kakor povratek v Turčijo. Vsa poročila o razglasitvi Esada za kralja in o maršu Džavida so bila ba- je izmišljena v Belgradu in na Cetinju, in naša modra diplomacija jim je le zato verjela, ker najrajša verjame to, česar ni. Zdaj so to same pravljice.

Ali če so pravljice, tedaj ni treba ne av- strijskih ne italijanskih bajonetov. Ako se pe- ljeta Esad in Džavid v Carigrad, ni treba, da bi se naši vojak z njima pretepali pri Tirani in pri Draču.

Kdor se potaplja, se pa prijema tudi za sla- mo. Če ne moremo Esadu jemati krone, ker je nima, moramo pa dobiti drug povod za oku- pacijo, če hočemo še priti do ekspedicije. To je razlog, da se naenkrat širijo po časopisju vesti o grozodejstvih v Albaniji, ki jih zdaj ba- je izvršujejo — Albanci sami! Tudi ta pesem nam je že dolgo znana. Grozodejstva Srbov, grozodejstva Bolgarov, grozodejstva Grkov, grozodejstva Črnogorcev — tisočkrat smo si- šali ta naprev. In večinoma so bili Albanci žrtve. Zdaj se oglašajo melodija v drugi varianti: Gro- zodejstva Albancev nad Albanci!

Ali s temi bajkami se ne damo več voditi za nos. Če je slavna Albanija res tako nespo- sobna, da bi sama vzdrževala mir in red do- ma, kar daje našemu gorečemu prizadevanju sila slabo izpričevalo, tedaj naj ji v božjem imenu Evropa posodi nekoliko policije, dokler ne dobe Arnauti sami potrebne prakse. Za vo- jaške ekspedicije tja dol pa nimamo nobenega povoda. Kajti veliko bolj kakor albanskemu redu bi taka ekspedicija koristila novim kon- fliktom, katerih prav nič več ne potrebujemo. Vsaka šala je le nekaj časa zabavna. Tudi Albanije smo se že naveličali.

Ljubljanski občinski svet.

V Ljubljani, 6. maja.

Župan dr. Tavčar odpravlja ob šestih zvečer javno sejo, konstatira sklepčnost in imenuje za overovatelja zapisnika občinska svetnika Rötla in Ogrina. Iz naznanil predsedstva ome- njamo županovo poročilo glede dolenske želez- nice. Mestna občina Ljubljana ima 550 delnic dolenske železnice, za katere je dala po ta- kratni nominalni vrednosti 110.000 K. Ker postane dolenska železnica vsled zgradbe belokranjske železnice za vladno velikega po- mena, je predlagala vlada upravnemu svetu dol- železnice, da prevzame dolensko železnico za

Quo vadis = v Kino-Ideal. = na splošno zahtevo se ponavlja samo tri dni in sicer od sobote 24. t. m. do ponedelka 26. t. m.

LEV N. TOLSTOJ:

Pravljica o Ivanu Bedaku.

Prevedel dr. Ljud. Pivko.

(Dalje.)

V.

To noč je dovršil tudi Tarasov viračič svojo nalogo in je prišel po dogovoru pomagat to- varišem — da ukrotijo Ivana Bedaka. Prišel je na polje, iskal, iskal tovariša — nobenega ni — samo luknjo je našel; šel je na travnik — v močvirju je našel rep, na žitnem strnišču pa drugo luknjo.

»Nu,« si misli, »tovarišema se je gotovo pripetila nesreča, treba je stopiti na njuno me- sto in se lotiti Bedaka.«

Šel je viračič Ivana iskat. Ivana ni bilo več na polju, odšel je v gozd drevesa podirati. Skupno živčema bratoma je postala hiša pretesna in velela sta Bedaku, naj jima naseka lesa in zgradi novi hiši.

Pribežal je viračič v gozd, zalezel v vejevje in jel motiti Ivana pri podiranju drevja. Pod- sekal je Ivan drevo, kakor je treba, da bi padlo na golo mesto, začel je podirati — drevo se je pa slabo nagnilo in se podrlo, kamor bi se ne smelo, ter običalo na vejah. Pripravil si je Ivan klado, jel obračati drevo in ga z velikim trdom prevrnil. Začel je podirati drugo — zo- pet isto. Trdil se je in trdil in ga s težavo po- drl. Lotil se je tretjega — zopet isto. Menil je Ivan podreti do petdeset debel, a ni jih podr- l deset in že ga je presenetila noč. Zmutil se je Ivan. Vroče mu je, da se z njega kadi para, ka- kor bi se vlekla megla po gozdu, on pa ne od- neha. Podsekale je še drevo in v hrbtu ga je tako zabolelo, da ni imel več moči; zasekal je sekiro in sedel, da si oddahne. Opazil je viračič, da je Ivan utihnil, ter se razveselil. — »Nu,« si misli, »utrulil se je popolnoma — sedaj bo nehal; tudi jaz si oddahnem sedaj.« In sedel je jezdno na vejo in se radoval. Ivan se je pa vzdignil, izvil

sekiro, zamahnil in ko je zasekal z druge strani, je nenadoma drevo zahreščalo — in se zvrnilo. Viračič se ni popačil, ni utegnil izvleči nog, veja se je zlomila in priškrnila viračiču kremplje. Jel je Ivan obsekavati — glej, živ hudiček. Začu- dil se je Ivan, — »Glej ga,« pravi, »kaka gnu- soba! Ti si že zopet tukaj!«

»Jaz sem drugi,« pravi viračič. »Jaz sem bil pri tvojem bratu Tarasu.«

»Bodisi kdorkoli, s teboj napravim ravno tako.« Zamahnil je Ivan s sekiro, hotel ga je z obuhom udariti.

Viračič je jel prositi: »Ne ubijaj me,« pravi, »napravim ti, karkoli hočeš.«

»Kaj bi mi napravil?«

»Denarja ti lahko napravim, kolikor ho- češ.«

»Nu, naj bo, napravi mi.« In viračič ga je naučil.

»Vzemi si,« pravi, »hrastovega listja s tega hrasta in zmani v rokah. Zlato se bo sipalo na zemljo.«

Vzel je Ivan listja, zmel — zlato se je sipalo.

»To bo lepo,« pravi Ivan, »ko se bom igral v prostem času z otroki.«

»Pusti me torej!« pravi viračič.

»Nu, naj bo!« Ivan je vzel klado in rešil hudiča. »Bog s teboj,« pravi; a jedva je imeno- val Boga, je zdrknil viračič pod zemljo kakor kamen v vodo, samo luknja je ostala.

VI.

Bratje so si postavili hiše in jeli živeti vsak zase. Ivan je prišel s polja, navaril piva in pova- bil brata na pojedino. Brata pa nista šla k Ivanu v gosti. — »Ali menda še nisva videla kmečke pojedine?« pravita.

Ivan je pogostil mužike, žene in še sam se je napil — opijanil se in šel na ulico k plesal- cem. Prišel je k plesalcem in velel ženam, naj zapojejo njemu na čast.

»Dam vam nekaj,« tako jim pravi, »česar niste videli, odkar ste žive.« Žene so se sme-

jale in mu zapele na čast. Zapele so in govorile nato:

»Nu, torej, daj nam!«

»Takoj prinesem,« pravi. Zgrabil je sejačo in tekel v gozd. Babe se smejejo: »Bedak je be- dak.« In pozabile so nanj. Glej: Ivan beži nazaj, nese sejačo polno nečesa.

»Ali naj vam razdelim?«

»Razdeli!«

Ivan je zagrabil pest zlata in vrgel babam. »Ljudje božji!« Žene so se vrgle na zlato in pobirale. Priskočili so mužiki — drug drugemu grabijo in si jemljejo. Eno starko bi bili kmalu do smrti pohodili. Ivan se smeje.

»Ah, vi norčki,« pravi, »čemu ste babico pohodili? Le počasi, saj vam dam še več.« Jel jim je zopet metati. Ljudstva je naletelo. Ivan jim je razmetal vso sejačo. Jeli so ga še pro- siti, Ivan pa pravi: »Dovolj. Drugokrat vam zopet dam. Sedaj idite plesat — zapojte!

Žene so zapele pesem.

»Vaše pesmi niso lepe,« pravi.

»Katero so lepše?« vprašujejo.

»Takoj vam pokažem,« pravi Ivan. Šel je na gumno, izvlekel snop, stegal ga, postavil na ritek in trčil. »Nu,« pravi, »odsidob ne boš več snop — slama vsaka naj da vojaka.« Snop se je razkočil in vojaki so stali: zaropotali so bobni, zapele trobente. Ivan je velel vojakom, naj pojo pesmi, in je šel z njimi na ulico. Začudilo se je ljudstvo. Vojaki so zapeli pesem, nato jih je pe- ljal Ivan nazaj na gumno in ukazal, da ne sme- diti nihče za njim, ter napravil iz vojakov zo- pet snop in ga vrgel na kup. Prišel je domov in legel v kot spat.

VII.

Drugega dne je zvedel o teh rečeh najsta- rejši brat Semjon Vojak; prišel je k Ivanu.

»Razodeni mi,« pravi, »odkod si si prive- del vojake in kam si jih odvedel?«

»Čemu ti je tega treba?«

»Kako čemu? Z vojske se dá vse napraviti. Lahko bi si z njimi pridobil cesarstvo.«

vso koncesijsko dobo v najem in obenem si ho- če zaimčiti vlada, da se nihče ne vmešava v njeno poslovanje. Akcije postanejo potemtakem brez vsake vrednosti. 19. maja bo izredni občni zbor delničarjev dolenske železnice in župan prosi občinski svet, da mu dovoli, da se v inte- resu občine udeleži občnega zbora, na katerem hoče ugovarjati res čudnemu postopanju vlade. Občinski odbor pooblasti župana, da se udeleži ob- č. zbora. — Proti zapisniku zadnje seje ni bilo ugovora, torej je odoben.

Personalnega in pravnega odseka poročila.

Poročevalec dr. Novak: Starinar in krojač Ivan Zajc, stanujoč na Rinski cesti št. 2, prosi za podelitev ljubljanskega meščanstva. Odsek predlaga, da se ugotovi prošnji. — Sprejeto.

Marija Kosmačeva je svoj čas volila glav- nico 3000 K in obresti te glavnice je določila za ustanovo ubožnim, del nezmožnim ženskim poslom. Odsek predlaga, da se ustanova po- razdeli na tri mesta. — Sprejeto.

Hotelska družba »Triglav« je naprosila upravno ravnateljstvo Mestne hranilnice za znižanje obrestne mere na posojilu in sicer od 5 1/2% na 4 1/2%. Odsek predlaga, da se na predlog Mestne hranilnice zniža družbi »Tri- glav« obrestno mero. — Sprejeto.

Družba sv. Cirila in Metoda je tudi napro- sila upravno vodstvo Mestne hranilnice za zni- žanje obrestne mere pri posojilu in tudi tukaj predlaga Mestna hranilnica, da se zniža družbi obrestna mera. Odsek se pridružuje predlogu. — Sprejeto.

Poročilo odseka za službene pragmatike.

Poročevalec občinski svetnik Reiser po- udarja, da je odsek odobril vse določbe služ- bene pragmatike za pomožne uradnike, nižje tehnično osebje, sluge soglasno. Priglašen je le en minoritetni predlog.

Obč. sv. Pustoslemšek predlaga naslednje izpremembe: § 13, ki določa dopuste, naj se izpremeni tako: Vsak uslužbenec ima pravico do vsakoletnega odpočitnega dopusta v izmeri 8, 14 dni in 3 tednov, če služi pri občini 5, ozi- roma do 15 ali nad 15 let.

§ 21, ki govori o stalni namestitvi pomožnih uradnikov in uradnic, naj se izpremeni v toliko, da dobi pravico do stalne namestitve po treh letih zadovoljivega službovanja in ne šele po petih, kakor predlaga odsek.

§ 22, ki prepoveduje pomožnim uradnicam in oficijantkam možitev, naj se črta iz prag- matike.

§ 37 (uradne obleke) naj se izpopolni v to- liko, da bodo dobivali mestni sluge prvo leto po dve službeni čepici in vsako drugo leto pelerino.

Občinski svetnik Lilleg izjavlja v imenu kluba obč. sv. S. L. S., da bodo člani kluba gla- sovali za odsekov predloge.

Obč. sv. Etbin Kristan: Soglašam z izpre- minjevalnimi predlogi ki jih je po želji pomožnih

uradnikov in uradnic, naj se izpremeni v toliko, da dobi pravico do stalne namestitve po treh letih zadovoljivega službovanja in ne šele po petih, kakor predlaga odsek.

§ 22, ki prepoveduje pomožnim uradnicam in oficijantkam možitev, naj se črta iz prag- matike.

§ 37 (uradne obleke) naj se izpopolni v to- liko, da bodo dobivali mestni sluge prvo leto po dve službeni čepici in vsako drugo leto pelerino.

Občinski svetnik Lilleg izjavlja v imenu kluba obč. sv. S. L. S., da bodo člani kluba gla- sovali za odsekov predloge.

Obč. sv. Etbin Kristan: Soglašam z izpre- minjevalnimi predlogi ki jih je po želji pomožnih

gradnikov in slug vložil obč. sv. Pustoslemšek. Dopolni so za uslužbenca pač tako velikega pomena, da mi ni treba še razkladati njih važnost. Ravnotako soglašam tudi z izpremembo § 21, kajti po treh letih službovanja se pač lahko spozna sposobnost uradnika. Popolnoma se tudi strinjam s tem, da se izpusti § 22, ker nismo v samostanu, da bi upeljevali celibat. Dopolni k temu predlogu, moram pa še predlagati izpremembo k § 24, ki določa za oficijalno nižje prejemke nego za oficijalno. Nesocialno je, če delamo razliko med prejemki moških in ženskih nastavljenec. Moški in ženska izvršujeta enako delo, zato jima gre tudi enako plačilo. Če pa je ženska moč cenejša, s tem izpodrivamo le moške. Mestni slugi so izrazili tudi željo, da bi dobivali tudi letni telovnik. Prepričan sem, če sprejme občinski svet te izpremembe, da bo zadostovala pragmatika zahtevam nekaterih let.

Obč. svet. **Staudacher** izraža v imenu kluba nemško-nacionalnih občinskih svetovalec, da se v § 1 sprejme določba: vsi uslužbenici morajo dokazati znanje slovenščine in nemščine.

Obč. svet. **Pammer** predlaga, da se vrne pragmatika s predlaganimi izpremembami odseku. Izpremembe so take, da bodo močno uplivala na gnotni položaj občinske uprave, in naša dolžnost je, da ne obremenimo preveč davkoplačevalcev.

Poročevalec **Reisner** pobija vse izpremembe predloge, razen onih k § 37.

Pri glasovanju odklonijo občinski svetovanci predlog **Pammerjev** in vse izpremembe **valne predloge obč. svet. Pustoslemška** in **Kristana** razen predlogov k § 37. V celoti sprejme nato občinski svet pragmatiko in tudi prehodne določbe, ki jih predlaga poročevalec.

Finančnega odseka poročila.

Poročevalec **Milohnoja**: Med c. kr. erarjem in mestno občino se je sklenila pogodba za **prepuščenje poslopij c. kr. obrtne šole** erariju in odsek predlaga, da se pogodba odobri. — Sprejeto.

Leta 1908 je kupila mestna občina v Cerkljah na Gorenjskem posestvo za 43.000 K, katero je preuredila za počitniško kolonijo ljubljanskih otrok, ki obiskujejo ljudsko šolo. »Zatišje« ni izpolnilo namena, ki ga je občina pričakovala. V »Zatišje«, kamor bi bili morali prihajati otroci, ki so bili slabotni, so se pošiljali večinoma dečki in deklice, ki so bili doma brez nadzorstva. Zato je pametna občina prišla do prepričanja, da bi bilo ljubljanskim otrokom mnogo bolj ustreženo z dnevnimi zavetišči, kakršno obstoja že letos pri 4. deški ljudski šoli. Počitniške kolonije imajo pomen le za velikomestne otroke, ljubljanski pa imajo v mestu mnogo prostorov, kjer so tudi med letom lahko na prostem v zelenju. Odsek predlaga zato: 1. »Zatišje« naj se opusti; 2. dosežani gospodinj naj se odpove uprava z najkrajšim rokom; 3. »Zatišje« naj se proda; 4. nastavi naj se **Štefan Golob**, da oskrbuje posestvo do prodaje; 5. 8000 K, dosedanj vsakoletni izdatki za »Zatišje«, naj se obrne v proračunu in porabijo za napravo dnevnih zavetišč, od katerih bodo imeli korist vsi otroci.

E. Kristan: Preden sprejme obč. svet odsekove predloge, naj dobro premisli, če je ta korak upravičen ali ne. Opazam tendenco, da bi se uredila vsa občinska politika po načelu varčevanja. Nikakor nisem za razpisnost. Ampak za občino ni le denar velike vrednosti, temveč ima še drug kapital — to je naraščaj. Vemo, da je umrljivost otrok na Kranjskem tako velika, kakor ne kmalu v kateri deželi Avstrije. (Obč. svetnika dr. Zajec in Novak pravita, da to ne »stimas«.) Meni se zdi, da ima tudi občina nalogo, da se to zlo skriči. »Zatišje« je imelo namen, da se za oskrbo slabotnih otrok vsaj nekaj ukrene in to delo bi se moralo polagamo izpopolnjevati. Da so ferialne kolonije res koristne, v tem so edini vsi, ki se pečajo z mladinsko oskrbo, povsod se množe take kolonije, kjerkoli se le bavijo z reformami. Mi pa hočemo »Zatišje« odpraviti, samo da nekaj prihranimo. (Dr. Triller ugovarja, da ne gre občini za varčevanje, temveč da hoče vso oskrbo slabotnih otrok le bolj zasnovati.) Predlagam, da se odsekovi predlogi odklonijo in vzdržuje »Zatišje« še nadalje.

Dr. Triller pojasnjuje predlog magistrata in pravi, da je tudi sodni svetnik **Milčinski**, najboljši naš poznavalec za mladinsko oskrbo, svetoval, da se naj »Zatišje« ne vzdržuje več, temveč da se na vseh šolah napravijo dnevna zavetišča in za počitnice pa ustanove takozvane leteče ferialne kolonije.

Kristan: Po teh pojasnitvah predlagam, da se glasovanje o odsekovih predlogih suspendira in dopis magistratu reproducira, da bo vsak od nas imel jasno obrazložitev opustitve. Kdor slučajno ni član odseka, je navezan zgolj na informacijo, kolikor je ujame iz besed poročevalca, in to ob slabi akustiki dvorane ni kdocekal.

Dr. Tavčar tudi pojasnjuje opustitev »Zatišja«. Leži v precej zaprtim kraju, prebivalstvo v Cerkljah se pritožuje, da delajo otroci na polju škodo in »Zatišje« ni priljubljeno pri ljudstvu. Obljubujem, da bom drugo leto prišel s predlogi za ustanovitev ferialnih kolonij, ki bodo vsako leto v drugem delu Kranjske in ki bodo časovno bolj omejene.

Občinski svet sprejme pri glasovanju odsekove predloge.

»Leonovo starešinstvo« je dobivalo od občine vsako leto po 700 K podpore. Za leto 1912 ni dvignilo te podpore, sedaj pa prosi za naknadno izplačilo. Odsek predlaga, da se prošnja zavrne. — Sprejeto.

Stavbnega odseka poročila.

Poročevalec **Štembov**: Glede uravnave hodnikov na Martinovi cesti predlaga odsek: Travniki, ki je last **Sarabona** in **Accetta**, se odkupi v svrhu regulacije ceste in dovoli se 1500 kron za napravo železnih ograj ob hišah posestnikov, ki bodo odstopili svet za uravnavo hodnikov. — Sprejeto.

Friderik Sogl ponuja občini za prav visoko ceno svoj svet v nakup v svrhu razširjenja Poti v Rožno dolino. Zahteva je previsoka, zato predlaga odsek, da se odkloni. — Sprejeto.

Franc Kunaver prosi za odobritev parcelacije posestva pri pokopališču pri Sv. Križu. Odsek predlaga odobritev. — Sprejeto.

Leopold Legat bi kupil rad nekaj mestnega sveta na vogalu Marije Terezije ceste in Bleiweisove ceste. Odsek predlaga odklonitev. — Sprejeto.

Policijskega odseka poročila.

Poročevalec **Pippenbacher**: Dva posestnika in salezijski zavod prosijo za oprostitve od pasjega davka. Odsek predlaga, da se ugodi prošnji za leti 1913 in 1914. — Sprejeto.

»Gasilno in reševalno društvo v Ljubljani« je poslalo poročilo o svojem delovanju za prvo četrtletje 1913. Odsek predlaga odobritev poročila. — Sprejeto.

Dr. Novak kritizira pri tej priliki delovanje deželnega odbora, ki tako pristransko deli podpore gasilnim društvom. Ljubljansko gasilno društvo ni dobilo za letošnje leto še nobene podpore. V fond, ki ga ima deželni odbor v to svrhu na razpolago, se steka denar od zavarovalnih premij in je deželni odbor le upravitelj tega fonda. Zato je postopanje deželnega odbora krivično in nehumano.

Dr. Zajec brani deželni odbor. — **Dr. Triller** pove, da ima deželni odbor še od lanskega leta 25.000 K iz tega fonda na razpolago in je ljubljanskemu gasilnemu društvu dal za lansko leto le 800 K podpore od denarja, ki ga vplačujejo tudi ljubljanski davkoplačevalci od zavarovalnih premij, med tem ko prispeva občina več tisoč kron iz lastnega.

Šolskega odseka poročila.

Poročevalec **Likožar**: Svet za zgradbo nove mestne dekliske ljudske šole je že kupljen, tudi načrti so že izdelani, a mestna občina ne more zgraditi šole, ki bi veljala 300.000 K, ker nima gnotnih sredstev. Za nekaj let bi bilo pomagano s tem, če se razširi šola v Lichten-thurnovem zavodu s prizidkom za štiri razrede. Odsek predlaga: Stavbni odsek naj izdela proračun za prizidek. V debati omenja **E. Kristan** še enkrat, da je vsem, ki ne poznajo zadeve iz odseka, odvzeta možnost za razpravljanje, ker vsled slabe akustike v dvorani na oddaljenih klopih ni mogoče razumeti poročevalčevih izjav. — Odsekovi predlog je bil sprejet.

Deželni šolski svet sporoča, da so prostori mestne nemške dekliske ljudske šole nedostopni. Odsek predlaga: Zgradbo za 3. mestno deško nemško ljudsko šolo je pospešiti in v njene prostore se potem namestijo nekateri razredi dekliske nemške ljudske šole. — Sprejeto.

Pammer predlaga, da naj upravlja mestni magistrat zgradbo samostojne nemške dekliske ljudske šole. — Sprejeto.

Po nekaterih interpelacijah obč. svetnikov **Likožarja**, **Marinka** in **Serjaka** zaključuje župan ob tri četrti na devet javno sejo, kateri sledi tajna seja.

Ljubljana in Kranjsko.

— **Vse zaupnike**, ki so imeli v predprodaji vstopnice za majsko veselico, se tem potom ponovno naproša, da iste vsaj do petka obratujejo pri sodrugu **Zoretu**, **Selenburgova** ulica 6/II.

— **Narodnjaki in prvi maj**. Minuli teden smo objavili pismo somišljenika z dežele, v katerem je bilo rečeno, da je »Slov. Narod« leta 1890. — ob priliki prvega majskega praznovanja — z veseljem konstatiral, da je oblast poslala mnogo orožnikov v rudniške revirje. Prepričali smo se, da očitke ne ustreza resnici in da je naš somišljenik, ki ga poznamo kot verodostojnega moža, kateri dobro pretehta vsako besedo, postal vsled zmotne asociacije vti-sov žrtev lastnega spomina. Zmota možko in lojalno priznavamo, obenem pa pribijemo grdo neolajnost »Slov. Naroda«, ki je izbral to priliko za prav sirove in prostaške napade na naš list. Kdor pozna žurnalistično delo pri dnevnem časopisu, ve, da je absolutno nemogoče vsako črko preiskati na nje istinitosti in da se mora najvestnejši urednik nasajati pri sprejemanju dopisov na — zanesljivost dopisnika in na objektivno možnost opisane dejstva. Tema dvema praktičnima kriterijema je objavljeni dopis ustrežal, zato pa razodeva »Slov. Narod« s svojimi sirovimi opazkami veliko pomankanje — takta, običajnega med spodobnimi ljudmi!

— **Občni zbor ljubljanske skupine** Splošnega pravovarstvenega in strokovnega društva avstrijskih železničarjev je nocoj ob 8. zvečer restavraciji »International« na Resljevi cesti. Železi je, da se je člani polnoštevilno udeleželi.

— **Železničarji pozor!** Šišenska skupina strokovnega in pravovarstvenega društva avstrijskih železničarjev ima v četrtek ob 8. zvečer pri Anžoku v Sp. Šiški svoj občni zbor. Državne železničarje opozarjamo, da se ga udeležijo polnoštevilno; občni zbor se vrši ob vsakršni udeležbi!

— **Iz Zelene jame**. Anonimnih pisem ne priobčujemo.

— **Pandurji**. (Dopis z Jesenic.) V »Zarji« od 2. t. m. smo na kratko poročali, da je radovljiško okrajno glavarstvo prepovedalo na Jesenih shod v proslavo 1. majnika. Shod je sodrug **Marčič** pravočasno naznanil tako, da okrajnemu glavarstvu v Radovljici ni bilo treba čakati z vročitvijo prepovedi do zadnjega dne in to celo okrog večera, ko so zaprti vsi uradi, da bi se bilo moglo brzojavnim potom ukreniti vse potrebno, da bi se škandalozna prepoved anulirala. Prepoved seveda bazira na zloglasni frazi »javni mir in red«, s katero se lahko izvrši marsikatero nasilje ustavnih pravic. Jeseniško delavstvo ni dalo niti najmanjšega povoda, da se bo ob slavnju njihovega praznika kalil mir in kršil red. In če je kdo gojil taok kaljen, je to moral biti človek, so-

vražnik delavstva, ki je mislil, da ga 1. majnika zadane zasluženo plačilo. Ta človek pa je moral biti prepričan, da imamo v Avstriji za vzdrževanje miru in reda žandarje in policiste in ne pol pole papirja, na katerem je bila zapisana prepoved. Ravno vsled te nepričakovane, krivične in po jeseniških pandurjih povzročene prepovedi, bi bilo delavstvo lahko izgubilo mirno razsodnost. A delavstvo je ohranilo mirno kri, dobro vedoč, da so jeseniški pandurji s prepovedjo hoteli doseči le demonstracije in aretacije delavcev. Informator okrajnega glavarstva v Radovljici je bil jeseniški župan **Cebul**. Saj je **Cebul** sodruga **Milheva** ovdal orožnikom, da ga je žalil na časti, oviiral pri izvrševanju uradnega posla in da je hujškal delavce, naj ga dejanjsko napadejo. Resnica je, da so se ob prihodu **Cebula** v dvorano, kjer je sodrug **Milhevc** slavil pod zaščito § 2 prvi majnik, iz dvorane odstranili korporativno vsi delavci. Ako misli **Cebul**, da bo z diktaturo spravil z Jesenic vse socialne demokrate, se močno moti. Da bo bolj prepričan o resničnosti naših besed, za to bo poskrbel jeseniški proletarijat s tem, da se bo oklenil še vse bolj svojih organizacij. In to bo pravi odgovor!

— **Kulturnotehnični avtorizacijski izpit** je položil pri nižjearvstrijskem namestništvu na Dunaju inž. **D. Gustinčič**. Čestitamo!

— **Posebni vlak ob nedeljah in praznikih na gorenski progi**. Deželna Zveza za tujski promet je izposlovala pri ravnanstvu državnih železnic v Trstu, da bo s prvim junijem vsako nedeljo in praznik vozil posebni vlak, ki bo odhajal ob pol 2. popoldne iz Ljubljane in vozil do Jesenic.

— **Društvo »Krožek magistratnih uradnikov«** bo imelo danes 7. t. m. občni zbor. Ta krožek, ki se je ustanovil pred petimi leti, je imel po pravilih skrbeti v prvi vrsti za interese mestnih uradnikov, v resnici pa odbor teh interesov večkrat ni respektiral. Čujemo, da bo na tem občnem zboru večina predlagala, da se društvo razide.

— **Šahovski mojster Rudolf Spielmann** v Ljubljani. V četrtek dne 8. t. m. ob pol devetih zvečer priredi šahovski mojster **Rudolf Spielmann** v kavarni »pri Slonu« javno simultansko produkcijo, pri kateri bo igral s poljubnim številom nasprotnikov. Mladi monakovski mojster je eden največjih napadalcev sedanosti ter se odlikuje njegove partije s čudovito finimi kombinacijami. Na vseh mednarodnih šahovskih turnirjih je vedno med prvimi zmagovalci, leta 1912 pa je dosegel v Opatiji celo I. darilo. Da spoznamo mojstra tudi v Ljubljani in da se povzdigne tukajšnje šahovsko življenje, je »Ljubljanski šahovski klub« pridobil mojstra za simultansko produkcijo, katera obeta biti zelo zanimiva. V pokritje stroškov, ki so s tem klubu nastali, se je določil za nečlane prispevek po 50 vin. Ker razpolaga kavarana »pri Slonu« le z omejenim številom šahovskih desk, prosimo igralce, da šahovske deske po možnosti s seboj prinesejo. Vsi prijatelji šaha se vljudno vabijo k udeležbi.

— **Ustanova za dva revna bolna mornarja**. Na magistratu je nabit razpis podadmiral **Bernard baron Wüllersdorf-Urbair**ove ustanove za dva revna bolna mornarja vojne mornarice za leto 1913. Vsako mesto znaša 140 K. Več je razvidno iz razpisa.

— **Cepilne koz**. Magistrat razglašja, da se bodo od 15. t. m. dalje cepile v Mestnem domu vsak četrtek popoldan otrokom brezplačno kože. Starši se na to opozarjajo.

— **Pevski zbor »Glasbene Matice«** v Ljubljani priredi na binkošno soboto, t. j. 10. t. m., poseben vlak v Trst. Odhod ob devetih 30 minut dopolne. Vlak je slavnemu občinstvu na splošno razpolago. V nedeljo ob 11. dopolne ogledovanje mesta in okolice, popoldne izlet po morju. Prijave sprejema in pojasnila daje gđ. **Jerica Dolenčeva** v trafiki v Prešernovi ulici.

— **Pričetek delovanja državne policije** v okolici. Z večeršnjim dnem je začel policijski aparat funkcionirati tudi na Viču, v Šiški in v Mostah. Vse tozadevne agende sedaj tamošnjim orožniškim postajam odpadejo ter jih prevzame c. kr. državna policija.

— **Kinematograf »Ideal«**. Novi vsopred se je večeraj občudoval. Krasno kolorirana drama »Črna grofica« je splošno ugajala, posebno ker je v glavni vlogi pariška modna krasotica gđ. **Robine**. **Moric** v veseloigri »Gospod ravnatelj« zbujja mnogo smeha. Ostali vsopred je prvovrsten. V soboto »Križev fant«, velika senzacija. V torek nastop **Sare Bernhard** v drami »Adrienne Lecouvreur«.

Stajersko.

— **Izkoriščanje otrok**. Graški »Arbeiter-wille« poroča: Pravzaprav misli človek, da so takozvani opekarski fantje, katere je te dni prignal opekarski mojster **Vidovic** svojemu gospodarju **Kraxnerju**, tovarnarju za opeko v St. Petru pri Gradcu, še otroci, ki obiskujejo ljudsko šolo. Po vseh slovenskih krajih Spodnje Stajerske jih je nabral in jih izročil nečloveškemu izkoriščanju nemškega podjetnika. Nemški dečkov ne mara gospod **Kraxner**, ker bi se ti vendar lahko domislili in se pritožili pri starših ali drugih ljudeh čez naporno delo in nepri-merno dolg delovni čas. Vse drugače je seveda s slovenskimi fanti, ki so na milost in nemilost izročeni tujemu izkoriščevalcu. Ker ne znajo nemško. Uganka je bila doslej, kje in kako da **Vidovic** zbere te otroke. Sedaj pa se je izkazalo, da se pečajo agentje z dobavo otrok in jih potem ponujajo opekarskim mojstrom. Te dni je prišlo zopet dvanaest slovenskih fantov iz Spodnjega Stajerskega z železnico v Gradec, od kjer so jih transportirali v St. Peter. Dečki, komaj iz šole ali pa so morda še celo dolžni obiskovati šolo, niso zmogli dela, ki ga je zahteval **Vidovic**, ker so preslabotni. **Vidovic** je zato nagnal otroke zopet domov; devet dečkov je imelo še nekaj denarja za pot domov, trem pa je morala oblast plačati potnino, ker se je občinski redar v St. Petru zamenj trdil, da bi spravil dečke na delo k drugim mojstrom. Naj-

brže so že na črni listah šentpeterskih karskih podjetnikov. V soboto so se torej v dečki domov, **Vidovic** pa bo še nadalje sklenil kupčije z otroki, če se oblasti vendar enkrat toliko ne ojačajo, da bi posegle v to nesramno početje. Drugače so oblasti soodgovorne kupčijo z mladimi sužnji. (To panogo namreč obrambnega dela slovenska obrambna društva popolnoma zanemarijajo. Op. ur.)

Koroško.

— **Obe nogi je izgubil**. Iz Špitale ob Dravi poročajo: Kurjaču na državni železnici Ivana Frankesha je v nedeljo odsekal vlak na pr. Malnica-Špital obe nogi. Težko ranjenega prepejali v beljaško bolnišnico.

— **Samomor vojaka 17. pešpolka**. V »Wienhaus-Kaserne« se je ustrelil prostak 8. slovenske pešpolke 17 **Ignac Tomšič**, doma iz Kranjske. Izvršil je samomor strahu pred kaznijo.

Goriško.

— **Sodrugom na Goriškem**. Deželna konferenca se bo vršila 11. t. m. ob 9. predpolno v dvorani **Štefana Breganta** v Podgori. Prestop za delegate od južnega kolodvora naravnost čez železniški most, za one od državnega kolodvora pa od Piazza Catterini, Via Orzorio Via Strazig čez brv v Podgori. Dnevni ostane isti. Izkazalo se je namreč, da je dvorana organizacij pretesna in da je neobhodno potrebno preložiti deželno konferenco na širše dostojnejše prostore. — Deželna organizacija jugoslovanske socialno demokratične stranke v Gorici.

— **»Vzajemnost«** v Nabrežini vabi vse obrtnike na jako važno sejo, ki bo v prostorih g. **Rusbacha** pri postaji v soboto 10. maja ob 7. zvečer.

— **Polet čez Kras**. Iz Gorice poročajo, da je nadporočnik **Aladar Tauszig** izvršil kaskaden polet čez Kras. Dvignil se je na goriškem letališču, poletel čez Gradiško in Kormin in približeval tako Krasu, katerega je preletel višini 2000 metrov. Čez St. Peter se je vrnil v Gorico. V zraku je bil **Tauszig** eno in tri čet ure.

Zveza kovinarskih delavcev v Avstriji.

Neznosne razmere, katere so vam napovedovali delodajalci in katerih se posameznik, neoznan proletarec ne more otresti, kriče po osnovi. Svetovni kapitalizem in internacionalni izkoriščanje delodajalcev na škodo delavstva daje proletariatu vsestranski povod, da si svojo lastno organizacijo opomore in da organizacija dvigne glas za vse in za posameznika. Zveza kovinarskih delavcev v Avstriji, ki je v enem letu pridobila 35.204 članov in im skupno 70.000 članov, je lansko leto izdala na podporah članom preko pol milijona kron, glede na to, da je s svojim vplivom dvignila mezo kovinarskih delavcev.

Odgovorimo internacionalnemu kapitalizmu z internacionalno delavsko organizacijo.

Zato Vas, delavci, vabi podpisani odbor, da brez razlike narodnosti ali strankarstva zadnjega prihitite na

ustanovni shod

ki bo v soboto 10. t. m. ob 8. zvečer v dvorani konsumnega društva (gostilna Cimet) v Škedenju št. 292, da si ustanovimo podružnico.

Dnevni red:

1. poročilo;
2. sprejem članov;
3. volitev odbora;
4. raznoterosti.

Delavci! Pomagajmo si sami in ne verujmo lepim besedam ljudi, ki hodijo med Vas s frazami, ki vam nič ne koristijo. Zanašajmo se na samopomoč. Odbor.

Vestnik organizacij.

Odborova seja lesnih delavcev se vrši v četrtek 8. t. m. točno ob 6. zvečer v društvenem lokalu. Dnevni red zelo važen. Polna udeležba potlečna. Babšek. Mesečni shod sodarjev se vrši v petek 9. t. m. v gostilni pri Celarcu v Sp. Šiški. Poročata: sodr. Trausman iz Gradca in sodr. Zore iz Ljubljane.

Trst.

— **Vodstvo delavskih konsumnih zadrug** v Trstu je sklenilo upeljati nov urnik za osrednji urad v mesecih: maj, junij, julij, avgust in september za sedaj na poskušnjo, in sicer bode posloval osrednji urad v teh mesecih vsak dan razen sobote od 8. ure zjutraj do 12. ure popoldne in od 3. do 6. ure popoldne, ob sobotah pa od 8. ure zjutraj do 3. ure popoldne nepretrgoma.

— **Seja političnega odbora** se vrši nocoj ob 8. v »Delavskem domu«. Člani odbora in kontrole naj se je udeležijo pravočasno.

— **Shod škedenjskega delavstva** bo v soboto zvečer točno ob polu devetih v dvorani »Delavskih konsumnih zadrug« v Škedenju. Poročila v vseh treh jezikih. Dnevni red: Občinske volitve in proletarijat. Sodrugom v Škedenju priporočamo agitacijo za povoljni uspeh važnega shoda.

— **Zborovanje članov »Ljudskega odra«** in pevskega odseka sklicuje odbor pevskega zbora za 14. t. m. v postranskih prostorih gostilne »International«. Poročalo se bode o akciji za najem lastnih prostorov v novomestnem okraju.

— **Društveno veselico** priredi organizacija zidarjev prihodnjo nedeljo popoldne na vrtu gostilne »Alla Vittoria« pri Sv. M. Magdaleni zgorjnj. Nastopijo naša pevska društva, godba zidarjev in godba socialistične mladine. Med odmorom bo slavnostni govor. — Zidarjem in sodrugom sploh priporočamo, da se v čim večjem številu udeležijo veselice in da privedejo tudi svoje žene s seboj.

Napetost političnega položaja.

Črnogorci izroče Skader mednarodnemu vojaškemu oddelku. Na Dunaju minevajo vojne hujskarije. Srbi in Bolgari so se pobotali.

SKADER.

Mesto bo mednarodno zasedeno.

Dunaj, 7. Iz Londona poroča »Fremden-Blatt«, da bodo Črnogorci zapustili Skader, ki pride mednarodni vojaški oddelki, kateremu se ima mesto izročiti.

Črnogorci odidejo jutri.

Kotor, 7. S Cetinja javljajo, da bo črnogorsko vojaštvo jutri zapustilo Skader. Potem bo večina vojaštva takoj odpuščena.

Konec blokade.

London, 7. Črnogorski vladi se je poslalo naznanilo, da bodo poveljniki mednarodnega brodivja določili mednarodne vojaške oddelke, ki zasedejo Skader v imenu vesil. Admirali imajo nalog, da se sporazumejo s črnogorsko vlado. Čim bo Skader zaseden od mednarodnega vojaštva, preneha blokada črnogorskega obrežja. Mednarodno vojaštvo ostane v Skadru, dokler ne bodo ustanovljene albanske avtonomne oblasti.

ČRNA GORA.

Novi ministrski predsednik.

Cetinje, 6. »Glas Crnogorca« poroča: Kralj je izrazil bivšemu ministrskemu predsedniku Martinoviću in odstopajočim ministrom njegovega kabineta svojo zahvalo za zvesto službo dinastiji in deželi v težki dobi. Lazar Mijušković je imenovan za ministrskega predsednika.

Kralj in vojska.

Dunaj, 6. »Jugoslav. koresp.« poroča s Cetinja, da bo večina vojaštva takoj odpuščena, da se lahko poloti poljskega dela. Kralj izda dnevno povelje, s katerim bo pohvalil hrabrost čet, se spominjal padlih in se zahvalil vsem vojakom za izkazano hrabrost in požrtvovalnost.

V deželi je mir.

Cetinje, 6. Vest, da bo Črna gora zapustila Skader, je bila po vsej deželi mirno sprejeta. Ko se je kralj včeraj prikazal na ulici, je bil pozdravljen z živahnimi ovacijami. Tudi vojska je mirno sprejela sklep o Skadru. Prebivalstvo pa pričakuje, da se bodo Črni gori priznale gospodarske kompenzacije. Gospodarski položaj dežele je zato težaven.

Kralj Nikola ne odstopi.

Cetinje, 7. Vest, ki se širi po časopisih o protidinstičnem gibanju v Črni gori, so ravno tako neosnovane, kakor povesti, da hoče kralj Nikola odstopiti.

Giesl je bil pripravljen za odhod.

Budimpešta, 7. Kuhar avstrijskega poslanca v Črni gori barona Giesla, ki je te dni prišel na Ogrsko, pripoveduje, da je bilo zadnji čas že skoraj vse osebe poslaništva v Kotoru, drugi del pa je bil tudi že Kotor zapustil. Na Cetinju je bil ostal sam poslanik, ali njegova prtljaga je bila pripravljena in na dvorišču palače sta stala dva avtomobila, da se vsak hip lahko odpelje čez mejo. Pred poslaništvom so bile baje demonstracije na dnevnem redu. Prebivalstvo je zelo sovražno Avstriji. (Da ni zažubljeno v nas, se nam skoraj ne zdi čudno!) Nasprotno pa Italije ne smatrajo za sovražnico.

ALBANIJA.

Srbi so zapustili deželo.

Belgrad, 7. »Samouprava« poroča, da so Srbi v ponedeljek definitivno zapustili albansko ozemlje. Zadnji, ki je zapustil Leš, je bil general Popović. Esad paša je vzel od njega pristrčno slovo. Po odhodu Srbov so dvignili v Draču in Lješ turško zastavo, ki je bila pozdravljena z 21 streli iz topov. Turki grade utrdbe okrog Lješa.

Evropski protektorat.

Peterburg, 6. Minister za zunanje zadeve Sazonov je imel včeraj daljši razgovor s francoskim poslanikom Delcasséjem. V poučenih krogih trdijo, da je Sazonov izjavil, da Rusija ne more dovoliti okupacije Albanije od strani ene ali dveh držav, ampak bi eventualno pritrdila združeni akciji vseh vesil. Albanija naj bi postala avtonomna država pod evropskim protektoratom.

Anglija proti separatnim akcijam.

London, 7. Časopisje naglašajo, da ni za kakšno separatno akcijo Avstrije ali pa Avstrije in Italije v Albaniji nobenega poviča več, odkar je zagotovljeno, da zapuste Črnogorci Skader. Če bi se pokazala neizogibna potreba, da se v Albaniji napravi red, bi bila to naloga vseh vesil.

Odhod turškega vojaštva.

Carigrad, 7. Uradno izjavljajo, da se tičejo višega vprašanja odhoda turških čet iz Albanije tudi Esadovih oddelkov. Esad paša dobi ukaz, da postavi svoje čete pod komando poveljnika zapadne armade Ali Riza paše.

Majšori in Mirditi.

Dunaj, 7. »Albanska korespondenca« poroča iz Medove: Majšori in Mirditi so sklenili zvezo v ta namen, da skupno nastopijo proti vsakemu odstopu albanskega ozemlja. Vsa gorska plemena skaderskega vilajeta so sklenila shod v Kočanih, na katerem hočejo skleniti o svojem nastopanju in o eventualnem skupnem odporu. Na tem shodu, katerega se udeležijo tudi mnogo beguncev iz Kosovega, se bo razpravljalo tudi o grozodejstvih Srbov in Črnogorcev. (Se že vidi, kam pes taco molit!)

KONEC PALIČEVE AFERE.

Dunaj, 7. »Polit. Koresp.« javlja, da je bil v Paličevi aferi dne 24. aprila sestavljen zapisnik, po katerem komisija ni prišla do odločilnega rezultata. Dognalo pa se je vendar, da so eskortirali Paliča v okovih in da je bil v ječi zlostavljan. Preiskava zaradi prekrščenja je bila zelo težka, ker je bilo prebivalstvo ustrašeno. Avstrija je zahtevala, da postavi Črna gora križ v spomin na Paličevo smrt in katoliško cerkev, da se prepelje Paličevo truplo v Zumbi, da mora biti črnogorska vlada zastopana pri pogrebu in pri posvečenju cerkve in da se more vsem bivšim katoličanom, če se vrnejo na prejšnjo vero, javno garantirati svoboda bivanja in prost odhod. Črnogorska vlada je zdaj naznanila, da izpolni vse zahteve. Tudi vojaški ataše Hubka, ki je bil na poti v Kotor zadržan od črnogorske straže, dobi zadoščenje.

NAPETOST JE MINILA.

Berlinski nazori.

Berlin, 7. V tukajšnjih merodajnih krogih so prepričani, da je izza zadnje seje poslaniške konference napetost položaja odločno minila. Če ne pridejo kakšni povsem nenadni dogodki, se sme pričakovati, da bodo vsa višega vprašanja mirno rešena. Kar se tiče odškodnine za kralja Nikolo, menijo tudi tukaj z ozirom na avstrijsko stališče, da je regulacija severoalbanske meje v korist Črne Gore izključena in da more biti govora samo o finančnih kompenzacijah.

Na Dunaju brenkajo na mirne strune.

Dunaj, 7. V tukajšnjih merodajnih krogih izražajo mnenje, da ni pričakovati nobenih posebnih zapletljivih več in da se bodo vsa vprašanja mirno rešila. »Najbrže« tudi v Albaniji ne bo treba vojaškega nastopa. (Zdaj jih srečava pamet!)

KONFERENCA POSLANIKOV.

Prihodnja seja.

London, 7. Prihodnja seja poslaniške konference bo jutri. Ker so severne in severovzhodne meje Albanije določene, se morajo vesile baviti še z južno mejo. Na dnevnem redu konference je tudi konstitucija Albanije. Pri tem ne gre za nekaj docela novega, kakor so trdili nekateri časopisi; v načelu je konferenca že meseca decembra sklepala o tem vprašanju.

MIROVNO VPRAŠANJE.

Srbski pooblaščenici.

Belgrad, 7. Srbski pooblaščenici za mirovna pogajanja z bivšim ministrskim predsednikom Novakovićem in s predsednikom skupštine Andra Nikolićem na čelu so včeraj odpotovali v London in dosepejo danes na Dunaj, odkoder se odpeljejo brez zamude dalje. Pooblaščenici mislijo, da se bodo pogajanja v Londonu topot gladko razvijala in da bodo do konca meseca uspešno končana.

Mirovna pogodba.

London, 7. Načrt mirovne pogodbe, ki se predloži od angleške strani mirovni konferenci, se glasi:

Med otomanskim cesarstvom in balkanskimi državami se je sklenil zopetni mir pod sledečimi pogoji:

1. Turčija prepušča zaveznikom vse ozemlje zapadno od Erte Enos-Midija.

2. Vsa vprašanja, ki se tičejo Albanije, nadalje usode Egejskih otokov in gore Atos, so pridržana odločitvi vesil.

3. Vsa finančna in gospodarska vprašanja se rešijo na pariški konferenci.

Mir se podpisuje ta teden?

London, 7. V tukajšnjih merodajnih krogih upajo, da bo splošna mirovna pogodba še koncem tega tedna podpisana.

SAVEZNIKI MED SEBOJ.

Srbi in Bolgari se pobotajo.

Belgrad, 7. Vse alarmne vesti o neizogibni vojni med Srbijo in Bolgarsko so izmišljene. Med obema državama se je dosegel sporazum, po katerem bo južni Vardar meja med Srbijo in Bolgarsko. O pripadnosti Veleša še ni končano pogajanje.

Srbija in Črna Gora.

Belgrad, 7. Srbija in Črna Gora sta sklenili carinsko zvezo. Srbija bo reorganizirala črnogorsko armado.

SKLICANJE POSLANSKE ZBORNICE.

Impertinentno omalovaževanje parlamenta.

Dunaj, 7. Oficijozno razglašajo, da skliče predsednik dr. Sylvester v skladu z vlado v soboto poslansko zbornico na 15. t. m. Oficijozno poročilo pravi, da se je vsled izjave Črne Gore mednarodni položaj tako izboljšal, da se ni bati novih zapletljivih in da se parlament lahko sestane. (Dočim je povsod drugod na sveta kritičen položaj razlog za sklicanje parlamenta, da določa smer državne politike, ravna pri nas z ljudskim zastopstvom kakor s petim kolesom!)

Delovni program poletnega zasedanja.

Dunaj, 7. V poletnem zasedanju se bo poslanska zbornica pečala predvsem s proračunskim provizorijem in s podaljšanjem provizoričnega poslovnika. Na rešitev »male« finančne reforme pred jesenjo ni misliti. Ker je proti

prispevkom iz povišane državne žganjarine deželam nastal tudi v vrstah meščanskih strank močan odpor, ugibljejo vladni krogi o tem, da se izloči reforma dohodarine iz finančne reforme in reši se v tem zasedanju, da se tako omogoči izvedba uradniške službene pragmatike.

Izjava o mednarodnem položaju.

Dunaj, 7. Na prvi seji poslanske zbornice pod ministrski predsednik grof Stürgkh izjavo o vnapi politiki in zadnji mednarodni krizi.

KOIKO STANEJO BERCHTOLDOVE PUSTOLOVŠČINE?

Dunaj, 7. »Nemškonalionalna korespondenca« poroča, da so podatki o stroških vojaških priprav z ozirom na balkansko krizo močno pretirani in da v resnici ne presegajo niti 300 milijonov kron. (Kakšna beraška vsotica za avstrijsko bogastvo!) Natančne podatke izve javnost šele ob delegacijskem zasedanju.

TUDI NEMŠKO MEŠČANSTVO JE SITO BERCHTOLDOVŠČINE.

Dunaj, 7. Konferenca dunajskih svobodomiselnih poslancev je pozvala vlado, da preneha z dosedanjim političnim brez repa in glave, da glede na albansko vprašanje ne izstopi iz evropskega koncerta in ne povzroči novih homatij in da s pametno gospodarsko in finančno politiko čimprej zaceli rane, ki jih je upekala dosedanja politika.

KANIA SE POSLAVLJA.

Dunaj, 7. Vredja literarnega oddelka v vnapi ministristvu dvorni svetnik Kania (ki ima na vesti nezmerno vojno hujskarijo zadnjih mesecev po črnozlem časopisu!) je nevarno »obolel« (najbrž od prehudega napora pri fabriciranju balkanskih laži!) in nastopi daljši dopust; v uradu ga bo nadomeščal sekcijski svetnik dr. de Montlong.

NAMESTNIŠKO VPRAŠANJE V GALICIJI.

Krakov, 7. »Glos Narodu« poroča z Dunaja, da bo po končanih deželnozbornih volitvah na Galicijo imenovan za cesarskega namestnika sedanji finančni minister vitez Zaleski.

CUVAJEVE SPLETKE.

Dunaj, 7. Odstavljeni glavni prednik uradnih »Nar. Novin« objavlja v časopisih izjavo, da je napisal znani članek o padcu Skadra samo z ozirom na navdušeno pisavo opozicijskih listov. (S tem hoče Cuvajev zaupnik osuiniti podbana dr. Unkelhüsserja, da je »preliberalen« naprati opozicijskemu časopisu in da je Cuvaj »državna potreba« na Hrvaškem!)

PORAZ VLADE V KARLOVCU.

Zagreb, 6. Pri volitvi v karlovški občinski zastop, ki ga je bil Cuvaj razpuštil, je v prvem razredu z veliko večino zmagala hrvaško-srbska koalicija, tudi v ostalih razredih je zmagala opozicija zagotovljena.

IZJEMNO STANJE V BOSNI.

Bosensko-hercegovinski sabor zaključen.

Sarajevo, 6. S cesarskim odlokom je zaključeno tretje zasedanje deželnega sabora.

Sarajevo, 7. V deželnem zakoniku je razglašena vladna naredba z dne 4. maja o vojaški tlači, podobna zakonom, ki so bili v jeseni sprejeti v dunajskem in budimpeštanskem parlamentu.

FRANCOSKO-NEMŠKA INTERPARLAMENTARNA KONFERENCA V BERNU.

Curih, 7. Švicarski pripravljalni odbor za francosko-nemško medparlamentarno konferenco v Bernu je sklenil, da se začne razprave, h katerim je pripravljenih 130 parlamentarcev s Francoskega in iz Nemčije, na binkoštni ponedeljek. Plenarne seje bodo javne. Na odprto sejo bodo povabljeni vsi člani bernske zvezne in kantonske vlade.

STAVKA PREMOGARJEV NA RUMUNSKEM.

Braila, 7. Izkladenci premoga so stopili znova v stavko in zahtevajo, da začne dvigalo premoga v roku z delom le tedaj, ako imajo vsi premogari delo.

MALOAZIJSKA TURČIJA POD ANGLEŠKO GARANCIJO.

Carigrad, 7. Vladni krogi zatrjujejo, da je angleška vlada ponudila v Carigradu tridesetletno poročstvo za integriteto turškega ozemlja v Mali Aziji, ako dobi za to protektorat nad Kuvajitom.

ATENTAT NA VELIKEGA VOJVODO BADENSKEGA.

Straßburg, 6. Žena atentatorja Junga izjavlja, da mož ni anarhist in da ni čital anarhističnih spisov; policija pa pravi, da je atentat delo anarhistov. Napadalec Jung je pred atentatom izpil deset vrčkov piva.

KONEC BANČNEGA RAZBOJNIKA.

San Remo, 1. Polcija je zasledila v nekem hotelu dvajsetletnega bančnega uradnika Steuernagla, ki je v Frankobrodu ob Meni uropal 80.000 mark. V hipu, ko so ga hoteli prijeti, si je iz samokresa pognal pet krogelj v glavo; umirajočega so prepeljali v bolnico. Pri njem so dobili še 65.000 denarja.

AMUNDSEN ODLIKOVAN Z NARODNO PENZIJO.

Christiania, 7. Državni zbor je določil Romualdu Amundsenu, ki je odkril južni tečaj, letnih 6000 kron kot narodno nagrado.

Socialno politični pregled.

= Pozor, rudarji! Rudniško vodstvo v Prevalju in Lešah išče potom časopisov rudarje. Obljubljuje jim osemurni delovnik in tri do štiri krone mezde. Rudarje kar najresnejše svarimo, da se ne dajo zapeljati po teh obljubah. Delovne in mezne razmere v rudniku v Pre-

valju in Lesan so skrajno slabe in postopanje z delavci vse prej kakor dostojno. Mezda po tri do štiri krone na dan je prazna obljuba, v resnici zaslužijo rudarji v Prevalju in Lešah po 2 K 20 vinarjev do 2 K 50 vinarjev na dan. Ker je jama v silno slaben stanju, povabijo delavci skoraj ves zaslužek le za nabavo čevljev. Rudnik je last grofa Henckel-Donnersmarcka in grofovski izkoriščevalec postopa zlasti s starejšimi delavci, ki delajo že po 30, 40 let tako kakor s psi. Ako se oglasi star delavec s kako prošnjo, ga kratkoma zavrnejo: »Če vam ni prav, lahko takoj obračunamo in potem pjdite.« To je grofovsko zalivala za dolgoletno zvesto hlapčevanje. Te bedne razmere, sramotno nizke mezde in sirovo postopanje so vzroki, da primanjkuje delavcev. Večina delavcev se izseljuje, ker ne more živeti v takih razmerah. Rudniško vodstvo v Prevalju in Lešah naj uresniči prej svoje obljube pri delavstvu, ki že sedaj dela v rudniku in naj potem šele nabira rudarje. Če bi bile razmere vsaj kolikor toliko človeške, ne bi vodstvu primanjkovalo delavcev. Rudarje opozarjamo, da se naj ne dajo ujeti v grofovsko past.

= Zadržano gibanje v Nemčiji. Gibanje konsumnih društev v Nemčiji podaja mogočeno sliko moči in zavednosti nemškega proletariata. Najznačilnejši pojavi silnega razvoja so pravkar priobčeni podatki onih konsumnih organizacij, ki so dosegle pretečno leto za 1 milijon mark (1.200.000 K) in več prometa. Leta 1906 je bilo 43 takih konsumnih društev, čez štiri leta 63 in lansko leto že 77. Najponosnejša vseh konsumnih združenj je lipsko konsumno društvo, ponosna ustanovitev razredno zavednega delavstva v Lipskem, ki je imelo v pretečenem letu za 24 milijonov mark prometa in 51 tisoč članov; potem sledi dete hamburških proletarcev, konsumno društvo »Produktion«, z 22 milijoni prometa in 63.000 člani. Konsum v Drazdanih je imel petnajst in pol milijonov prometa, tvorniško in delavsko mesto Essen 12 milijonov, Berlin enajst in pol milijonov, Monakovo in Kelmarajn po deset milijonov. En do tri milijonov mark prometa je imelo 50 konsumov, tri do pet milijonov 16, pet do deset milijonov trije. Te številke so dokaz za izredno zavednost nemškega delavstva. Slovenskim proletarcem, ki še vse huje občutimo draginjo, pa naj bodo spodbuda, da se z vso ljubeznijo oklenemo naših združnih organizacij in delujemo zanje.

Novice.

* Vojaška justica. Najvišje sodišče na Dunaju je potrdilo v soboto sodbo, ki je ena onih, ob katerih zleden človeku kri. Za nagovor, ki ga dotičnik ni izpregovoril, temveč ga le nameraval izpregovoriti — izrekel je le eno besedo — in za šest besed, ki so brez zmisla, je dobil dve leti. Obsodba je bila izrečena v interesu militarizma in paragraf, ki so ga z velikim trdom izbrskali iz našega zaprašenega zakonika, je oni slavnosti 87., s katerim so že najnedolžnejše stvari izpremenili v zločine. Paragraf pravi, da mora zadeti onega kazni, ki »s kakršnimkoli dejanjem, povzročenem iz zlobe, lahko privede do nevarnosti za življenje, zdravje, telesno varnost ljudi ali v večjem obsegu ogroža tuje imetje.« In kaj se je zgodilo? Ko so 28. novembra odhajali rezervisti dragonskega polka iz Pardubic na kolodvor, da bi se odpeljali v Galicijo, je vladalo v Pardubicah silno razburjenje in prebivalstvo je demonstriralo. Na kolodvoru se je zbralo več sto ljudi. V tem trenutku se je peril skozi množico na tir Ferdinand Zahradka in zaklical: »Mir! Mir!« Namereval — samo nameraval — je nagovoriti rezerviste, skočil na stopnice železnicega voza in začel nagovor z besedo: »Vo-jaki!« Potegnili so ga takoj s stopnic in dragonci, ki so odsluževali svoja tri leta in »spremljevali« rezerviste, so potegnili orožje. Zahradka je bil skoraj dobil udarec s sabljo. Dragonci so napravili mir in vlak z rezervisti se je odpeljal. Tudi Zahradka se je odpeljal z istim vlakom. Ko je došel v Prago, so ga že aretirali in hrudimsko okrožno sodišče ga je obsodilo zaradi zlobe po 87 na dve leti težke ječe. Zahradka je vložil ničnostno pritožbo, o kateri je v soboto razpravljalo najvišje sodišče. Od obravnave je bila javnost izključena iz »vzrokov za javno varnost«. Najvišje sodišče je potrdilo sodbo hrudimskega sodišča in tako bo sedel Zahradnik dve leti v temni ječi za dejanje, ki ga ni izvršil.

* Samotarka. V bližini Pariza, v gozdni duplini, so pred kratkim našli ženo, ki živi tam že več let. Bila je le napol oblečena in skoraj že podivjana. Povedala je, da je bila pred nekaj leti pevka v pariški predmestni kavarni. Ker jo je njen ljubček zapustil, jo je tako užalostilo, da je šla v gozd in leta in leta živela od zelišč. »Poleti jem listje in korenine, vodo dobivam v bližnjem studencu. Jeseni sem hodila ponoči v bližnje vasi in kradla sadje po vrtovih, na njivah pa krompir. Čez dan sem bila vedno v duplini in skrivala sem se, da me ni nihče videl. Zaobljubila sem, da bom do smrti živela tako. Pozimi jem posušeno sadje in lesnike, ki jih nabeream jeseni.« Na noben način je niso mogli pregovoriti, da bi zapustila duplino. »Mir hočem imeti,« tako je dejala, »in z ljudmi nočem imeti prav nič opravka. Če me prepeljete v mesto, bom takoj zopet ušla.« Samotarko so potem s silo odpeljali v bolnišnico, kjer jo hočejo pridržati nekaj časa.

* Dva očeta — 53 otrok. Francoska ima dva moža, ki bi zaslužila, da dobivata od vlade visoko rento, že vsled tega, ker na Francoskem silno upada število porodov. Jean Pierre Bosu je najsiromašnejši človek na svetu. Ničesar drugega nima nego kup otrok. Prva žena mu je rodila 18 otrok, druga 12. Njegov brat pa ima 23 otrok. Obadva sta obdarila torej Francosko s 53 državljani. In za to dobiva vsak po 10 frankov mesečne rente!

Odgovorni urednik Fran Bartl.

Izdaja in zalaga založba »Zarje«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Brez konkurence!
Krasne novosti spomladanskih oblek in površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
Solidna postrežba. Najnižje cene.

Priporoča se
modna trgovina
Peter Šterk
Ljubljana, Stari trg 18.
Specialna trgovina najmodnejših bluz in jutrajnih oblek. Is perilo za gospode, dame in otroke, moderni moški klobuki, panama in drugi slamniki, stezniki, rokavice, nogavice, vezanine, nakit in vse potrebščine za šivilje itd.
Priznana najnižje cene. - Postrežba točna.

Vezana „Zarja“
v polletnih knjigah za leto 1911 in 1912 se dobi. Cena vsake knjige K 14.—

FLORIAN
ta je prijatelj naš pravi,
Ki nas krepi,
Da smo čvrsti in zdravi!
Želodčni liker „FLORIAN“ ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela!
Varujte se
ponaredb!
Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.
Postavno varovano

Splošna priljubljenost
preizkušenega : Franckovega : kavi-
nega pridatka* pripisati je njegovi ne-
dosežni izdatnosti v jedru, okusu in barvi.
* s kavnim mlinčkom.

Zopet otvorjena je staroznana
gostilna pri Kamniti mizi
v Zgornji Šiški.
Za obilen obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem Pogačnik.

Naznanilo.
Izgotovljene obleke za moške in
dečke (otroke).
Velika izber. — Nizke cene
Pri Škofu
Ljubljana, Medarska ulica -- Pred Sko-
fijo št. 3, zraven škofije -- nasproti go-
stilne „Pri Sokolu“.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
r. z. z. n. z. **4³/₄ 0** v Ljubljani
obrestuje hranil. vloge po **4³/₄ 0** od 1. januarja 1913 naprej
brez odbitka rentnega davka. Rezervni zaklad nad K 700.000

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 do 60 K komad, tako da si vsakdo lahko izbere.
Ob nedeljah se do-
bivajo vencji v isti
hiši v I. nadstr.
Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi vljudo priporočam
največjo zalogo krasnih
nagrobnih vencev in trakov
z napisi.
Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence.
FR. IGLIČ Ljubljana,
Mestni trg št. 11-12

IVAN ZORKO Izdelovalec skladnih že-
leznihi stolov, miz in klopi
Glince štev. 220 pri Ljubljani.
Izdelujejo se v poljubni velikosti
in barvi po nizki ceni. Te vrste
stoli, mize in klopi so pripravi
za gostilne, kavarne, salone, do-
me, društvene prostore, čitalnice,
zborovalnice itd. ter so trajni in
trpežni. Priporoča se za mnogo-
brojna naročila. Ceniki se poš-
ilajo zastonj in franco.
Istotam se proda skoraj čisto nova **blagajna** štev. 4, tvrdke: „I. avstrijske tovarne
blagajn na Dunaju.“

Pojdi in stori tudi ti tako!
pa si oglej prvovrstna in originalna :: **Es-ka in Adler kolesa.** ::
Spoznal boš in se prepričal, da so naj-
boljša in primerno najcenejša :: **Es-ka in Adler kolesa.** ::
Kupil boš in kolesaril po vseh svojih potih
v popolno zadovoljnost in zabavo samo z :: **Es-ka ali Adler kolesom.** ::
In vsakomur ter povsod priporočal :: **Es-ka in Adler kolesa** ::
domače strogo solidne tvrdke
ANA GOREC, specialna trgovina
s kolesi in deli.
Ljubljana, Marije Terezije c. 14. (Novi svet, nasproti Kolizeja).
Zahtevajte cenik. Največja izposojevalnica koles.

Najlepša birmanska darila
s katerimi razveselite svoje, si nabavite prav poceni, če se obrnete takoj na
največjo zalogo ur, zlatnine in srebrnine
Blago najfinejše vrste. Cene najnižje.
H. Suttner
Ljubljana, Mestni trg št. 25.
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.
„IKO“ Tovarniška znamka **„IKO“**
Naročite krasni veliki ilustrovani cenik, ki ga dobite zastonj in poštne prosto.

J. Kette
Ljubljana Franca Jožefa c. 3
Specialna, modna
in športna trgovina
za gospode in dečke.
Klobuki
slamniki
čepice
kravate
srajce
nogavice
naramnice
žepne robce
palice
in vse
druge
modne in
športne
predmete.